

autonómicas, centrado en la atención a la dependencia y configurado como uno de los pilares del Estado del bienestar, a semejanza de cómo estaba articulado en otros países europeos y financiado a medias entre Estado y Comunidades Autónomas.

Sin embargo, tras 14 años desde su aprobación, la realidad de su operativa y financiación ha quedado muy desfasada de su concepción legislativa inicial. Esto se ha evidenciado en múltiples iniciativas presentadas y debatidas en las Cortes y lo han puesto de manifiesto a lo largo de los años los diferentes Gobiernos autonómicos, los cuales han padecido la rigidez del modelo y la baja aportación presupuestaria del Estado en cuanto a su financiación.

Los Presupuestos Generales del Estado desde 2012 vienen suspendiendo los artículos que regulan la aportación de la Administración General del Estado a través de los Convenios previstos. Hay, por lo tanto, una reivindicación unánime de partidos, Gobiernos autonómicos, agentes sociales, entidades y movimientos sociales y plataformas de usuarios para que el Estado recupere el compromiso de incrementar la financiación del nivel mínimo y de financiar el nivel conveniado por ley porque su actuación ha debilitado el sistema.

La Ley establece en los artículos 10 y 32 la cooperación entre la Administración General del Estado y las Comunidades Autónomas y la financiación a partes iguales, es decir 50%-50% por administración. Las peticiones para incrementar la financiación mínima y recuperar el nivel acordado 50%-50% por las Administraciones han sido constantes durante los últimos años.

La realidad no obstante ha sido muy diferente. En lo que respecta a Catalunya, las cifras son muy claras. La financiación del Estado ha sido absolutamente insuficiente y en evolución mayormente descendente. Por consiguiente, la Generalitat de Catalunya ha tenido que asumir en mayor parte la financiación de la Ley. Con datos del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies se adjunta la financiación pública aportada por cada administración:

Año	Catalunya. Aportación M€ (% sobre el total)	Estado. Aportación M€ (% sobre el total)	Total recursos públicos (M€)
2008	240,9 (65,6%)	126,5 (34,4%)	367,4
2009	544,7 (62,8%)	322,7 (37,2%)	867,4
2010	689,8 (67,3%)	335,0 (32,7%)	1024,8
2011	906,9 (77,8%)	258,4 (22,2%)	1165,3
2012	929,5 (79,2%)	243,5 (20,8%)	1173,0
2013	947,8 (83,1%)	192,2 (16,9%)	1140,0
2014	908,8 (82,6%)	191,8 (17,4%)	1100,6
2015	1004,0 (81,8%)	223,9 (18,2%)	1227,9
2016	892,4 (83,1%)	181,3 (16,9%)	1073,1
2017	926,1 (84,3%)	172,8 (15,7%)	1098,9

Debe tenerse en cuenta que un adecuado sistema de atención a la dependencia constituye un elemento fundamental para la mejora de la calidad de vida de muchos de los beneficiarios. En este contexto, la decisión del Gobierno del Estado de incumplir el compromiso financiero para la cobertura del mínimo garantizado y de paralizar la financiación estatal del nivel conveniado ha comportado un evidente deterioro del sistema de atención a la dependencia que ha afectado en primer lugar, a las personas beneficiarias y, en segundo, a las familias de su entorno, a las entidades sociales y a las Comunidades Autónomas, quienes se han visto obligadas a suplir al Estado.

El miércoles 18 de marzo de 2019, el Presidente del Gobierno, en su intervención en el Pleno extraordinario del Congreso para informar sobre el estado de alarma, se refirió a la emergencia social que están viviendo las personas dependientes, que constituyen, en esta crisis, uno de los colectivos de riesgo. Destacó el Presidente la importancia del sistema de dependencia como cuarto pilar del Estado del Bienestar, reconociendo no obstante que nunca ha alcanzado el estatus de dignidad que merece, fruto de sus múltiples insuficiencias y deficiencias, entre ellas el retraso en la aplicación de la Ley de Dependencia de forma plena. Esta situación según el jefe del ejecutivo debe remediarse a lo largo de la presente legislatura.

Por todo lo expuesto, los senadores y senadoras de Junts per Catalunya presentan la siguiente:

MOCIÓN

“La Comisión de Derechos Sociales del Senado insta al Gobierno a:

1. Garantizar el cumplimiento de la Ley 39/2006 de promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencia, especialmente, en relación con las aportaciones de la Administración General del Estado. A tal efecto, en los próximos Presupuestos Generales del Estado:
 - a. Se contemplará una mejora de la financiación del nivel mínimo.
 - b. Se recuperará la financiación del nivel acordado hasta alcanzar los niveles básico y conveniado del 50% por parte de la Administración General del Estado.
 2. Elaborar en el plazo de 3 meses, un informe, juntamente con las Comunidades autónomas, que:
 - a. Estime el incremento de gasto destinado a promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencia que han debido soportar las administraciones territoriales desde 2011, a causa de las decisiones unilaterales del Estado de reducir su financiación.
 - b. Determine los importes de la compensación a las Comunidades Autónomas por este concepto, así como el calendario para hacerlo efectivo”.
-

Exposició de motius

La Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència es va aprovar el 2006. Va entrar en vigor en un context marcat pel progressiu augment de l'esperança de vida de les persones, les transformacions de les famílies, la necessitat de donar resposta a les demandes del dret a una vida independent de les persones amb discapacitat, la necessitat d'acompanyar i protegir els familiars que opten per fer-se càrrec de la cura de les persones dependents del seu entorn i l'increment de la despesa sociosanitari associat a l'atenció de les persones grans.

Aleshores, aquest grup ja va posar de manifest algunes inconsistències de la Llei, com que es va dissenyar amb la pretensió de garantir unes prestacions mínimes per a tot l'Estat, en un àmbit competencial exclusiu de les comunitats autònomes i amb un finançament precari. Un model que pretenia simultàniament ser homogeni per al conjunt de l'Estat i respectuós amb les competències autonòmiques, centrat en l'atenció a la dependència i configurat com un dels pilars de l'Estat de benestar, a semblança de com estava articulat en altres països europeus i finançat a mitges entre Estat i comunitats autònomes.

No obstant això, després de 14 anys des de la seva aprovació, la realitat de la seva operativa i finançament ha quedat molt desfasada de la seva concepció legislativa inicial. Això s'ha evidenciat en múltiples iniciatives presentades i debatudes en les Corts i ho han posat de manifest al llarg dels anys els diferents governs autonòmics, els quals han patit la rigidesa de el model i la baixa aportació pressupostària de l'Estat quant al seu finançament.

Els Pressupostos Generals de l'Estat des del 2012 vénen suspenent els articles que regulen l'aportació de l'Administració General de l'Estat a través dels Convenis previstos. Hi ha, per tant, una reivindicació unànime de partits, governs autonòmics, agents socials, entitats i moviments socials i plataformes d'usuaris perquè l'Estat recuperi el compromís d'incrementar el finançament del nivell mínim i de finançar el nivell conveniat per llei perquè la seva actuació ha debilitat el sistema.

La Llei estableix en els articles 10 i 32 la cooperació entre l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes i el finançament a parts iguals, és a dir 50% -50% per administració. Les peticions per incrementar el finançament mínim i recuperar el nivell acordat 50% -50% per les administracions han estat constants durant els últims anys.

La realitat no obstant ha estat molt diferent. Pel que fa a Catalunya, les xifres són molt clares. El finançament de l'Estat ha estat absolutament

insuficient i en evolució majorment descendent. Per tant, la Generalitat de Catalunya ha hagut d'assumir en major part el finançament de la Llei. Amb dades de el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies s'adjunta el finançament públic aportada per cada administració:

Any	Catalunya. Aportació M€ (% sobre el total)	Estat. Aportació M€ (% sobre el total)	Total recursos públics (M€)
2008	240,9 (65,6%)	126,5 (34,4%)	367,4
2009	544,7 (62,8%)	322,7 (37,2%)	867,4
2010	689,8 (67,3%)	335,0 (32,7%)	1024,8
2011	906,9 (77,8%)	258,4 (22,2%)	1165,3
2012	929,5 (79,2%)	243,5 (20,8%)	1173,0
2013	947,8 (83,1%)	192,2 (16,9%)	1140,0
2014	908,8 (82,6%)	191,8 (17,4%)	1100,6
2015	1004,0 (81,8%)	223,9 (18,2%)	1227,9
2016	892,4 (83,1%)	181,3 (16,9%)	1073,1
2017	926,1 (84,3%)	172,8 (15,7%)	1098,9

Cal tenir en compte que un adequat sistema d'atenció a la dependència constitueix un element fonamental per a la millora de la qualitat de vida de molts dels beneficiaris. En aquest context, la decisió de Govern de l'Estat d'incomplir el compromís financer per a la cobertura del mínim garantit i de paralitzar el finançament estatal del nivell conveniat ha comportat un evident deteriorament de el sistema d'atenció a la dependència que ha afectat en primer lloc, a les persones beneficiàries i, en segon, a les famílies del seu entorn, a les entitats socials i a les comunitats autònomes, que s'han vist obligades a suplir l'Estat.

El dimecres 18 de març de 2019 el President de Govern, en la seva intervenció en el Ple extraordinari de Congrés per informar sobre l'estat d'alarma, s'ha referit a l'emergència social que estan vivint les persones dependents, que constitueixen, en aquesta crisi, un dels col·lectius de risc. El President espanyol va destacar la importància de sistema de dependència com a quart pilar de l'Estat de Benestar, reconeixent, però, que mai ha aconseguit l'estatus de dignitat que mereix, fruit de les seves múltiples insuficiències i deficiències, entre elles el retard en l'aplicació de la Llei de Dependència de forma plena. Aquesta situació segons el cap de l'executiu ha de remeiar al llarg de la present legislatura.

Per tot l'exposat, els senadors i senadores de Junts per Catalunya presenten la següent:

MOCIÓ

"La Comissió de Drets Socials del Senat insta al Govern a:

1. Garantir el compliment de la Llei 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, especialment, en relació amb les aportacions de l'Administració General de l'Estat. A aquest efecte, en els pròxims pressupostos generals de l'Estat:

- a. Es contemplarà una millora del finançament del nivell mínim.
- b. Es recuperarà el finançament del nivell acordat fins a arribar als nivells bàsic i conveniat de l'50% per part de l'Administració General de l'Estat.

2. Elaborar en el termini de 3 mesos, un informe, juntament amb les comunitats autònomes, que:

- a. Estimi l'increment de despesa destinada a promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència que han hagut de suportar les administracions territorials des de 2011, a causa de les decisions unilaterals de l'Estat de reduir el seu finançament.
- b. Determini els imports de la compensació a les comunitats autònomes per aquest concepte, així com el calendari per fer-lo efectiu".

Palacio del Senado, a 20 de marzo de 2020

Josep Lluís Cleries i González

Portavoz del G. P. Nacionalista